

Менеджмент геоінженерії

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>18 Виробництво і технології</i>
Спеціальність	<i>184 Гірництво</i>
Освітня програма	<i>Геоінженерія</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, (п'ятий осінній) семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 годин, 4 кредити (лекції – 36 годин, практичні – 36 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, МКР, ДКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.т.н., доцент, Вапнічна Вікторія Вікторівна, vapnichna.viktorii@iil.kpi.ua Практичні: к.т.н., доцент, Вапнічна Вікторія Вікторівна, vapnichna.viktorii@iil.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Google classroom)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Доречне цитування висловлення відомого управлінця Ульріха Зиверта: "Уміння розпоряджатися часом поряд із правильним керівництвом і технікою впливу на людей виступає чинником, що визначає Ваш успіх і невдачу".

Менеджер працює з людьми, він виконує свою професійну діяльність, використовуючи знання, вміння, інтелект та працю інших людей. Він повинен уміти оточувати себе талановитими людьми і ефективно взаємодіяти з ними. Тому менеджер повинен бути не просто організатором виробництва, лідером, але й економістом, психологом, педагогом, спеціалістом з етики, соціології тощо.

Мета дисципліни - ознайомлення і набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок управління виробництвом на підприємствах гірничої промисловості усіх форм власності в умовах сталого розвитку та ринкової економіки.

предмет дисципліни - Принципи і методи управління виробництвом на підприємствах в умовах ринкової економіки при різних формах власності для підвищення науково-технічного рівня виробництва і його конкурентоздатності.

програмні результати навчання

знання: отримання і засвоєння студентами навиків організаційного і управлінського мислення при вирішенні конкретних задач в виробничій діяльності, з урахуванням специфіки нових економічних відносин.

уміння: *вміти організаційно і управлінсько мислити при вирішенні конкретних задач в виробничій діяльності, з урахуванням специфіки нових економічних відносин.*

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вимоги до початку вивчення дисципліни здобувачам:

- *поняття і розуміння термінів менеджер, управління;*
- *розуміння функціональності менеджера в структурі підприємства;*
- *знання форм власності підприємства і принципи управління ними;*
- *розуміння чинників впливу на продуктивність праці з застосуванням досконалих технологій, механізації та автоматизації виробничих процесів.*

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Організація виробництва та управління на гірничому підприємстві.

Тема 1.1. Менеджмент – різновид професійно-управлінської діяльності.

Тема 1.2. Виробничий менеджмент і його зв'язки з інформаційними процесами.

Тема 1.3. Методи управління в процесі виробничого менеджменту.

Тема 1.4. Організаційна структура управління.

Тема 1.5. Організація, як міра впорядкованості виробничого процесу. Управлінські рішення менеджера.

Тема 1.6. Вимоги до формування стилю керівника і організація праці менеджера.

Розділ 2. Виробничий менеджмент і управлінська діяльність. Інформаційне забезпечення виробничого менеджменту.

Тема 2.1. Інформаційні системи на гірничих підприємствах.

Тема 2.2. Порядок розробки і впровадження системи управління виробничим об'єктом.

Тема 2.3. Технічні засоби і нові комп'ютерні технології, які використовуються в сучасних системах управління виробництвом.

Тема 2.4. Менеджер-керівник.

Тема 2.5. Підприємницька діяльність в виробничому менеджменті.

Тема 2.6. Ринкові відносини.

Тема 2.7. Задача підвищення науково – технічного рівня виробництва і його конкурентоспроможності в процесі виробничого менеджменту.

Розділ 3. Інвестиційна політика в процесі виробничого менеджменту.

Тема 3.1. Загальні вимоги, призначення і область застосування рекомендацій.

Тема 3.2. Вихідні методологічні положення.

Тема 3.3. Економічна ефективність проекту. Показники фінансової забезпеченості проекту.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. *Баєва О. В. Основи менеджменту: практикум: [навчальний посібник] / О. В. Баєва, Н. І. Новальська, Л. О. Згалат-Лозинська. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 524 с.*
2. *. Березін О. В. Управління потенціалом підприємства: [навчальний посібник] / О. В. Березін, С. Т. Дуда, Н. Г. Міценко. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 308 с.*

3. Рудінська О. В. Менеджмент. Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент.: [навчальний посібник] / О. В. Рудінська, С. А. Яроміч, І. О. Молоткова. – Київ: Ельга Ніка – Центр, 2002.– 335 с.

4. Яцура В. В. Менеджмент: [навчальний посібник] / В. В. Яцура, О. П. Жук. – Львів: «Тріада плюс», «Алеута», 2008.

Додаткова література

5. 1. <https://osvita.ua/vnz/reports/management/14872/> - Менеджмент підприємства: поняття, функції та методи управління.

6. 2. <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/mened/4280-sutnist-i-funksiji-menedzhmentu-pidpriemstva.html> - Сутність і функції менеджменту підприємства

7. 3. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/5619> - Моделювання системи виробничого менеджменту промислового підприємства

8. 4. <http://www.mim.hneu.edu.ua/management-of-organizations/> - Менеджмент організацій і адміністрування

Літературу, бібліографія якої подана із посиланням, можна знайти в бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського. Літературу, бібліографія якої не містить посилання, можна знайти в Інтернеті. *Обов'язковим для прочитання є окремі розділи базової літератури [1]-[4]. Розділи базової літератури, що є обов'язковими для прочитання, а також зв'язок цих ресурсів з конкретними темами дисципліни наводиться нижче, в методиці опанування навчальної дисципліни. Усі інші літературні джерела є факультативними, з ними рекомендується ознайомитись.*

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання

Застосування інтерактивних методів, а саме: неімітаційних і імітаційних. **До неімітаційних методів** відносяться - **лекція-бесіда** (діалог з аудиторією), що надає можливість встановлення безпосереднього контакту лектора із слухачем; **лекція-диспут** - на занятті відбуваються не лише відповіді на окремі запитання теми, але й вільний обмін думками між лектором та аудиторією в інтервалах між логічними поділами лекційного матеріалу; **проблемна лекція**, на якій здійснюється розв'язання певних проблем, які формулює лектор в ході занять. Виклад матеріалу може бути як у вигляді проблемної бесіди (елементи інтерактивності) так і монологічним (наказовим); **лекція з розгляду конкретних ситуацій** - подібна до лекції диспуту, однак на обговорення зазвичай ставлять не певну проблему, а конкретну актуальну ситуацію. **лекція-вікторина** – потребує постійного звернення до практичного (чи життєвого) досвіду слухачів; **лекція-консультація** загалом побудована на роз'ясненні найбільш складних або важливих запитань з предмету (теми), які безпосередньо ставлять слухачі лекторові - можливий вільний обмін думками; **лекція-прес-конференція**, на яку запрошують фахівців, експертів, консультантів. Застосовується для розгляду складних та широкоформатних тем, де рівень компетенції конкретного викладача вже недостатній; **метод залучення** (суггеспедагогіка), який ґрунтується на відповідному впливові педагога на слухача, під час якого створюється визначений вплив на переконання чи рішення останнього без примусу чи установки; **метод мозкового штурму** - дозволяє вільно висловлювати свої пропозиції (досить часто несподівані та творчі) в контексті запропонованої теми.

До імітаційних ігрових методів входять: ігри-інсценівки (ігри-імітації) - на основі виконання ігор, які ґрунтуються на розгляді фрагментів (чи повного набору) конкретної діяльності (того чи іншого виду), відпрацьовуються комунікативні навички; **соціально-психологічний тренінг** – формує у слухачів практичні навички (розвиток спеціальних умінь /навичок та тих, що скеровані на отримання досвіду з аналізу ситуацій спілкування). **До імітаційних неігрових методів**

відносяться: широкоформатна ситуація; мікроситуація; ситуація ілюстрація; ситуація-проблема (задача); ситуація-інцидент; “інформаційний лабіринт”.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (посилання на літературу)
Розділ 1. Організація виробництва та управління на гірничому підприємстві	
Лекція 1	Тема 1. Теоретичні і методичні основи менеджмента. Менеджмент – різновид професійно-управлінської діяльності. Література: [1, 5].
Лекція 2	Виробничий менеджмент і його зв'язки з інформаційними процесами. Література: [1, 5].
Лекція 3	Методи управління в процесі виробничого менеджменту. Література: [1, 5].
Лекція 4	Тема 2. Організація виробництва та управління на гірничому підприємстві. Організаційна структура управління. Література: [1, 5].
Лекція 5	Організація, як міра впорядкованості виробничого процесу. Управлінські рішення менеджера. Література: [1, 5].
Лекція 6	Вимоги до формування стилю керівника і організація праці менеджера. Література: [1, 5]. <i>Проходження курсу «Сучасне керівництво проектами – мистецтво порушення правил» на платформі неформальної освіти Prometheus.</i>
Розділ 2. Виробничий менеджмент і управлінська діяльність. Інформаційне забезпечення виробничого менеджменту.	
Лекція 7	Тема 3. Інформаційне забезпечення виробничого менеджмента. Інформаційні системи на гірничих підприємствах. Література: [1, 5].
Лекція 8	Порядок розробки і впровадження системи управління виробничим об'єктом. Література: [1, 5].
Лекція 9	Технічні засоби і нові комп'ютерні технології, які використовуються в сучасних системах управління виробництвом Література: [1, 5].
Лекція 10	Тема 4. Виробничий менеджмент і управлінська діяльність. Менеджер-керівник. Література: [1, 5]. <i>Проходження курсу «Стартуй стартап» на платформі неформальної освіти eДія</i>
Лекція 11	Підприємницька діяльність в виробничому менеджменті. Література: [1, 5].
Лекція 12	Ринкові відносини. Література: [1, 5].
Розділ 3. Інвестиційна політика в процесі виробничого менеджменту.	
Лекція 13	Тема 5. Інвестиційна політика в процесі виробничого менеджменту. Вихідні методологічні положення. Література: [1, 5].
Лекція 14	Система критеріїв і показників оцінки ефективності проекту. Література: [1, 5].
Лекція 15	Економічна ефективність проекту. Література: [1, 5].
Лекція 16	Показники фінансової забезпеченості проекту. Література: [1, 5]. <i>Проходження курсу «Стартап». Питер Тиль. Стенфорд 2012» на платформі неформальної освіти Coursera EDx</i>
Лекція	Особливості оцінки ефективності проектів з іноземною участю.

17	Література: [1, 5].
Лекція 18	Проведення МКР. Залік

Практичні заняття

№ з/п	Завдання, які виносяться на практичні заняття
Практичне заняття 1-2	Методологічні підходи до менеджменту. Література: [1, 4] Проходження Тесту 1
Практичне заняття 3-5	Ринкові відносини. Література: [1, 4] Проходження Тесту 2
Практичне заняття 6-8	Бізнес-план акціонерного товариства (АТ) чи акціонерної компанії (АК) – один з основних планових документів підприємства. Література: [1, 4] Проходження Тесту 3
Практичне заняття 9-10	Система критеріїв і показників оцінки ефективності проекту. Література: [1, 4] Проходження Тесту 4
Практичне заняття 11-13	Показники бюджетної ефективності проекту. Захист ДКР. Література: [1, 4] Проходження Тесту 5
Практичне заняття 14-16	Особливості оцінки ефективності проектів з іноземною участю. Література: [1, 4] Проходження Тесту 6
Практичне заняття 17	Оцінка соціальних і екологічних наслідків проекту. Література: [1, 4] Проходження Тесту 7
Практичне заняття 18	Розрахунок інвестиційних ризиків Література: [1, 4] Проходження Тесту 8

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студента передбачає:
підготовку до аудиторних занять – 18 год;
підготовку до модульної контрольної роботи – 4 год;
підготовку ДКР - 20 год; підготовку до заліку – 6 год.

В якості індивідуального семестрового завдання, згідно навчального плану, студенти виконують домашню контрольну роботу (ДКР), яка складається з двох частин. Перша частина складається з 10 теоретичних тематичних питань:

Тема 1. Умови і фактори виникнення і розвитку менеджменту.

Тема 2. Етапи і школи в історії менеджменту.

Тема 3. Соціальні фактори і етика менеджменту.

Тема 4. Моделювання ситуацій і розробка рішень.

Тема 5. Стратегічні і тактичні плани в системі менеджменту.

Тема 6. Динаміка груп і лідерство в системі менеджменту.

Тема 7. Управління людиною та управління групою людей.

Тема 8. Управління: влада і партнерство.

Тема 9. Стиль менеджменту і імідж (образ) менеджера.

Тема 10. Конфліктність в менеджменті.

Друга частина ДКР виконується у вигляді презентації і складається з розкриття теми «Організація підприємства та підбір персоналу на роботу». Студенту необхідно розкрити і обґрунтувати сутність організації свого підприємства (фірми). Висвітлити потрібно, яка

структура підприємства, кількісний склад і підбір персоналу (освіта, досвід, віковий ценз і родинні зв'язки, студенти, пенсіонери, тощо) – співбесіда чи інші форми підбору, нормативно-правова база при оформленні на роботу, умови нарахування і виплати заробітної плати (заохочення і штрафні санкції), випробуваний термін, соціальний пакет і т.д.

Ціллю індивідуальної ДКР є вирішення конкретної практичної навчальної задачі з використанням відомого, а також самостійно вивченого матеріалу. Значну частину такої роботи складає теоретичний матеріал, який виконується відповідно до чинних нормативних вимог та з обов'язковим застосуванням комп'ютерної техніки і Інтернет ресурсів.

Домашня контрольна робота виконується на протязі навчального семестру. Основним завданням є систематизація та відповідне, згідно існуючих ДСТУ, оформлення всієї роботи.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Заняття згідно розкладу проводяться в очному режимі (див. <http://rozklad.kpi.ua/>).

На момент дистанційної чи змішаної форми навчання проведення кожного заняття, як лекційного, так і практичного, у студента на пристрої, з якого він працює, має бути встановлено додаток Zoom, а також відкрито курс «Менеджмент геоінженерії» на платформі «Сікорський» (код доступу до курсу надається на першому занятті згідно розкладу).

Силабус, лекційний матеріал у вигляді презентацій; завдання до кожного практичного заняття; варіанти модульної контрольної роботи; тести і контрольні запитання, які потрібно виконати для захисту практичних робіт розміщено на платформі «Сікорський» та у системі «Електронний Кампус КПІ».

Під час проходження курсу «Менеджмент геоінженерії» студенти зобов'язані дотримуватись загальних моральних принципів та правил етичної поведінки, зазначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Заохочувальні бали надаються за публікацію тез доповіді на науковій конференції – 4 бали.

Дедлайни виконання кожного завдання зазначено у курсі «Менеджмент геоінженерії» на платформі «Сікорський».

Усі без виключення студенти зобов'язані дотримуватись вимог Положення про систему запобігання академічному плагиату в Національному технічному університеті «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на лекційних заняттях 6, 10, 16 (пройти три курси на платформах неформальної освіти Prometheus, eДія, Coursera EDx та ін., прикріпити відповідний сертифікат про його успішне проходження - 8 балів × 3 курси = 24 бали

Критерії оцінки відповіді на лекційних заняттях	бали
Повне проходження курсу з наявним сертифікатом, отриманим з 1 разу	8
Повне проходження курсу з наявним сертифікатом, отриманим за другою спробою	5
Повне проходження курсу без наявного сертифікату	3
Курс не пройдено, сертифікат не отримано	0

робота на практичних заняттях (письмове опитування у вигляді тестів): 3 бали × 8 тестів=24 бали

Критерії оцінки відповіді на практичних заняттях	бали
<i>Повна обґрунтована відповідь</i>	3
<i>Правильна відповідь з деякими недоліками</i>	2
<i>Неповна відповідь із суттєвими недоліками</i>	1
<i>Досить слабка, або не вірна відповідь</i>	0

МКР проводиться на практичному занятті (1× 14 балів = 14 балів)

Критерії оцінки виконання МКР	бали
<i>повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації)</i>	14
<i>достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями</i>	10
<i>неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки</i>	5
<i>незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на «задовільно»)</i>	0

домашня контрольна робота (ДКР) 38 балів, її захист проводиться на 11-13 практичних заняттях.

Критерії оцінки виконання ДКР і її презентація	бали
<i>творчий підхід до розкриття проблеми, належним чином оформлена, здана в зазначений термін і належним чином представлена</i>	38-28
<i>глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція, є незначні недоліки в оформленні, здана після зазначеного терміну, є певні труднощі презентування</i>	27-17
<i>обґрунтоване розкриття проблеми з певними недоліками, значні недоліки в оформленні, здана значно пізніше зазначеного терміну, труднощі презентуванні</i>	16-6
<i>тему розкрито не повністю, здана значно пізніше зазначеного терміну, значні труднощі презентування</i>	5-1
<i>відсутність самої роботи</i>	0

Заохочувальні бали

Критерії нарахування заохочувальних балів	бали
<i>заохочувальні бали - за виконання творчих робіт з дисципліни (підготовка та огляд наукових праць, публікація тез доповіді на науковій конференції, виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів з дисципліни)</i>	+ 1...4

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог Силабусу.

Умовою позитивного першого календарного контролю є отримання не менше 35 балів, другого календарного контролю – отримання не менше 60 балів.

Семестровий контроль: залік.

Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами роботи в семестрі: мінімальна позитивна оцінка за ДКР, зарахування усіх практичних, проходження 3-х курсів на онлайн платформах, написання МКР і якщо має підсумковий рейтинг за семестр не менше 60 балів.

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль, наведено у додатку до силабусу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: доцент, к.т.н., доцент Вапнічна Вікторія Вікторівна

Ухвалено кафедрою Геоінженерії (протокол № 19 від 19.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією НН ІЕЕ (протокол № 21 від 25.06.2024 р.)